

SZCZEGÓŁOWY OPIS BADANIA EWALUACYJNEGO

pn. Bariery i problemy w realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w województwie opolskim

I. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE BADANIA

Głównym celem badania jest identyfikacja i opracowanie narzędzi oraz środków zaradczych, które pozwolą na zwiększenie skuteczności beneficjentów¹ oraz umożliwią eliminację barier² i problemów³ występujących po stronie beneficjentów komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (przy jednoczesnym uwzględnieniu niskiego poziomu zainteresowania beneficjentów Działaniami/Poddziałaniami w ramach 8.1.2; 8.1.3; 9.2, 9.3 i projektów innowacyjnych PO KL), a także wskazanie typów projektów wymagających wsparcia w ramach Programu w latach 2011-2013 w województwie opolskim.

Celowi głównemu badania zostały przyporządkowane cele szczegółowe, które powinny zostać przeanalizowane w podziale na typ beneficjentów oraz ze wskazaniem poszczególnych Priorytetów, Działań i Poddziałań.

Cele szczegółowe:

- 1. Identyfikacja przyczyn niskiego poziomu zainteresowania beneficjentów realizacją projektów w ramach 8.1.2, 8.1.3, 9.2, 9.3 i projektów innowacyjnych realizowanych w ramach PO KL w województwie opolskim, przy uwzględnieniu⁴:**
 - a). podmiotów nieaktywnych/w małym stopniu aktywnych w zakresie aplikowania o środki w ramach tych Działań/Poddziałań spośród podmiotów statutowo zajmujących się wskazaną tematyką;
 - b). rodzaju udzielanego wsparcia w ramach Działań/Poddziałań, wartości wsparcia, warunków/kryteriów ich udzielania, grupy docelowej oraz innych czynników;
 - c). adekwatności typu realizowanego, przez beneficjentów, wsparcia w ramach Działań/Poddziałań PO KL oraz z punktu widzenia obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej Opolszczyzny;
 - d). podobnych instrumentów wsparcia ze środków publicznych, „konkurujących” z ww. Działaniami/Poddziałaniami o beneficjentów;
 - e). oceny ryzyka nie osiągnięcia celów określonych w PO KL ze względu na niską realizację wybranych Działań/Poddziałań.
- 2. Identyfikacja i ocena barier i problemów występujących, w ramach Priorytetów VI-IX PO KL, po stronie beneficjenta (przy jednoczesnej analizie częstotliwości oraz skali i natężenia ich występowania) na etapie⁵:**

¹ Pod pojęciem „beneficjent” Zamawiający rozumie beneficjentów, którzy aplikowali z sukcesem (realizują/zrealizowali projekty) i bez sukcesu (odrzućeni na etapie oceny formalnej i/lub merytorycznej) o środki EFS, jak i beneficjentów, którzy nie złożyli wniosków aplikacyjnych, a statutowo zajmują się tożsamą tematyką co typy projektów realizowane w ramach wybranych Działań/Poddziałań, na które jest niskie zainteresowanie w województwie opolskim.

² Pod pojęciem „bariery” Zamawiający rozumie czynniki, które są niezależne od beneficjenta, jednak mają wpływ na realizację przez niego projektu/ów w ramach PO KL w województwie opolskim.

³ Pod pojęciem „problemy” Zamawiający rozumie czynniki zależne od beneficjenta, które mają wpływ na realizację przez niego projektu/ów w ramach PO KL w województwie opolskim.

⁴ Analiza celu szczegółowego nr 1 poprzez analizę danych wtórnych oraz wywiady kwestionariuszowe przeprowadzone wśród beneficjentów, którzy nie złożyli wniosków aplikacyjnych, a statutowo zajmują się tożsamą tematyką co typy projektów realizowane w ramach Działań/Poddziałań 8.1.2, 8.1.3, 9.2 i 9.3 i projekty innowacyjne PO KL.

⁵ Z uwagi na realizację w 2008/2009 roku, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, badań ewaluacyjnych pn. *Ocena systemu zarządzania i wdrażania PO KL na poziomie regionalnym i Ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach Funduszy Strukturalnych na lata 2007-2013 w województwie opolskim* oraz realizację przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Instytucję Zarządzającą PO KL) badania pn. *Ocena systemu zarządzania i wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013*

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

- a). aplikowania o środki w ramach PO KL;
- b). realizacji projektów w ramach PO KL⁶.

3. Diagnoza potrzeb oraz wskazanie typów projektów wymagających wsparcia w ramach Priorytetu VI-IX PO KL w latach 2011-2013, z punktu widzenia⁷:

- a). zapotrzebowania beneficjentów oraz interesariuszy⁸;
- b). zapisów zawartych m.in.: w dokumentach programowych na lata 2007-2013, danych dotyczących złożonych wniosków (odrzuconych i przyjętych do realizacji) oraz danych zastanych służących charakterystyce województwa opolskiego, zapisów w regionalnych strategiach działania, raportach i analizach dot. regionalnej sytuacji społeczno-gospodarczej.

UWAGA: Podane powyżej cele szczegółowe stanowią obszary badawcze proponowane przez Zamawiającego i mogą podlegać modyfikacjom lub/i uzupełnieniom wraz z uzasadnieniem proponowanych zmian.

II. UZASADNIENIE BADANIA

Na podstawie analizy *Sprawozdania z realizacji Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 za 2009 rok* oraz w wyniku konsultacji z Instytucją Pośredniczącą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (IP PO KL) oraz Instytucją Pośredniczącą II stopnia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (IP 2 PO KL) w województwie opolskim wskazano na następujące problemy we wdrażaniu Programu:

- niska jakość składanych wniosków o dofinansowanie, wynikająca m.in. z błędnej charakterystyki grupy docelowej, braku inicjatyw oddolnych, niezastosowania w projektach zasady równości szans kobiet i mężczyzn, błędnego budżetu projektu;
- niedostarczanie w terminie niezbędnych załączników do podpisania umów oraz aneksów do umów;
- niskie zainteresowanie niektórymi naborami, o czym świadczy mała liczba złożonych wniosków;
- nieterminowe składanie przez beneficjentów wniosków o płatność oraz błędy w nich zawarte co powoduje wydłużenie okresu zatwierdzania wydatków;
- trudności w pozyskaniu grupy docelowej do projektów.

Przedstawione bariery i problemy przy realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie opolskim zostały zdiagnozowane przez instytucje wdrażające Program na poziomie regionalnym i mogą one nie stanowić pełnej informacji nt. barier i problemów występujących w ramach Programu. Ponadto rozkład złożonych wniosków o dofinansowanie i podpisanych umów w poszczególnych Działaniach i Poddziałaniach jest nierównomierny i dotyczy w szczególności:

1. Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*,
2. Poddziałanie 8.1.3 *Wzmocnienie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności projekty konkursowe realizowane przez partnerów społecznych*,

podjęto decyzję, iż nie jest zasadnym poddanie analizie obszarów instytucjonalnych związanych z problemami we wdrażaniu komponentu regionalnego PO KL. Tym samym przedmiotowa ewaluacja powinna koncentrować się głównie na barierach i problemach występujących po stronie różnych typów beneficjentów na etapie aplikowania i realizacji projektów w ramach Priorytetu IV-IX PO KL. Analiza celu szczegółowego nr 2 poprzez analizę danych wtórnych; wywiady kwestionariuszowe przeprowadzone wśród beneficjentów, którzy aplikowali z sukcesem o środki EFS (realizują/zrealizowali projekty) i aplikowali bez sukcesu o środki EFS oraz wywiady fokusowe przeprowadzone wśród opiekunów projektów.

⁶ Przez pojęcie „realizacja projektów” Zamawiający rozumie cykl życia projektu od momentu podpisania umowy z beneficjentem do momentu jego ostatecznego rozliczenia. Tym samym na etapie realizacji projektu mogą wystąpić m.in. problemy dotyczące pozyskiwania przez beneficjentów, do udziału w projektach, beneficjentów ostatecznych (uczestników); monitorowania projektu oraz osiągania wskaźników projektowych; sprawozdawczości i rozliczania projektu (wnioskowania o płatność) oraz ewaluacji projektu (w sytuacji, gdy jest ona realizowana).

⁷ Analiza celu szczegółowego nr 3 poprzez analizę danych wtórnych; wywiady kwestionariuszowe przeprowadzone wśród beneficjentów (nieaplikujących, aplikujących z sukcesem i bez) oraz wywiady fokusowe przeprowadzone wśród interesariuszy.

⁸ Pod pojęciem *interesariuszy* – Zamawiający rozumie m.in.: instytucje zaangażowane we wdrażanie PO KL (IZ, IP i IP2, RO EFS, ROPS), partnerów społeczno-gospodarczych oraz środowiska naukowego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

3. Działanie 9.2 *Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego,*
4. Działanie 9.3 *Upowszechnianie formalnego kształcenia ustawicznego,*
5. Projekty innowacyjne w ramach Priorytetu VI, VII i IX PO KL.

W związku z powyższym oraz w celu wykluczenia zagrożenia nie osiągnięcia założonych celów Programu konieczne jest zbadanie barier i problemów leżących po stronie beneficjenta aplikującego/realizującego projekty w ramach komponentu regionalnego PO KL. Badanie to pozwoli również na poznanie przyczyn niskiego poziomu zainteresowania beneficjentów oferowanym wsparciem w ramach powyższych Działań/Poddziałań oraz zaproponowanie działań naprawczych.

Dodatkowo sformułowane wnioski i rekomendacje w zakresie typów projektów wymagających wsparcia w ramach Priorytetu VI-IX PO KL w latach 2011-2013, przy uwzględnieniu sytuacji społeczno-gospodarczej Opolszczyzny oraz zapotrzebowanie beneficjentów i interesariuszy umożliwi skuteczną realizację celów PO KL.

Z uwagi na realizację w 2008/2009 roku, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, badań ewaluacyjnych pn. *Ocena systemu zarządzania i wdrażania PO KL na poziomie regionalnym i Ocena działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach Funduszy Strukturalnych na lata 2007-2013 w województwie opolskim* oraz realizacją przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Instytucję Zarządzającą PO KL) badania pn. *Ocena systemu zarządzania i wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013* podjęto decyzję, iż nie jest zasadnym poddanie analizie obszarów instytucjonalnych związanych z problemami we wdrażaniu Programu dotyczącymi systemu zarządzania i wdrażania regionalnego komponentu PO KL.

Dobra znajomość czynników, które decydują o skutecznej realizacji projektów i wydatkowaniu środków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w regionie, ma istotne znaczenie z punktu widzenia zarządzania i wdrażania Programu. W związku z powyższym, aby osiągnąć założone wskaźniki, zrealizować postawione cele programowe, jak i zminimalizować negatywne aspekty wdrażania PO KL konieczna staje się realizacja przedmiotowego badania ewaluacyjnego w województwie opolskim.

III. TŁO BADANIA

Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji EFS w Polsce. Celem PO KL jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, poprawę stanu zdrowia osób pracujących, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa. Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te to: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji dla wzrostu oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Celem głównym PO KL jest: umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa. Program składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym. W ramach komponentu centralnego środki przeznaczone są przede wszystkim na wsparcie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych, natomiast środki komponentu regionalnego przeznaczone są na wsparcie dla osób i grup społecznych.

Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki oddelegowała część zadań⁹ do Instytucji Pośredniczącej dla następujących Priorytetów Programu:

- Priorytet VI – *Rynek Pracy otwarty dla wszystkich,*
- Priorytet VII – *Promocja integracji społecznej,*
- Priorytet VII – *Regionalne kadry gospodarki,*
- Priorytet IX – *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.*

⁹ Na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pomiędzy Ministrem Rozwoju Regionalnego a Samorządem Województwa Opolskiego, nr KL/OP/2007/1 z dnia 22 czerwca 2007 r. z późniejszymi zmianami.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Funkcję Instytucji Pośredniczącej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie opolskim dla Priorytetów VI-IX pełni Samorząd Województwa Opolskiego za pośrednictwem Zarządu Województwa Opolskiego, którego zadania tj. zarządzanie wdrażaniem Programu oraz wdrażanie Działania 8.2 *Transfer Wiedzy* wykonuje Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Departament Koordynacji Programów Operacyjnych.

IP PO KL oddelegowała część zadań¹⁰ do Instytucji Pośredniczącej II stopnia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie opolskim - Instytucji Wdrażającej, której zadania tj. wdrażanie Programu, wybór projektów, podpisywanie umów z beneficjentami oraz rozliczanie projektów, wykonuje Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu. W ramach Porozumienia IP 2 PO KL wdraża Priorytety od VI do IX za wyjątkiem Priorytetu VIII – Działanie 8.2 *Transfer wiedzy*.

Na podstawie analizy zestawienia wartości wniosków na poszczególnych etapach oceny i w ramach poszczególnych naborów (wg stanu na 31.05.2010 r.) PO KL w województwie opolskim oraz w oparciu o konsultacje przeprowadzone z IP PO KL i IP2 PO KL możemy wyróżnić następujące Działania i Poddziałania PO KL w obrębie, których zaobserwowano niski poziom zainteresowania beneficjentów:

Do dnia 31 maja 2010 roku w ramach Priorytetów VI-IX PO KL w regionie złożono 2588 wniosków, podpisano **609** umów. Poniższa tabela obrazuje przedmiotowe zestawienie:

Działanie/ Poddziałanie PO KL	Liczba wniosków			Liczba projektów zaakceptowanych do realizacji po ocenie merytorycznej	Liczba podpisanych umów/ podjętych uchwał	Procentowa wartość podpisanych umów w stosunku do alokacji
	złożonych	po ocenie formalnej	po ocenie merytorycznej			
6.1.1	338	278	55	35	23	36,76
6.1.2	12	12	12	12	12	59,31
6.1.3	33	33	33	33	33	68,49
6.2	118	104	52	16	16	111,03
6.3	30	28	12	12	8	13,46
6.4 - Projekty innowacyjne	3	3	1	1	0	0,00
7.1.1	145	145	126	101	101	30,77
7.1.2	32	32	29	25	25	20,92
7.1.3	3	3	3	3	3	56,75
7.2.1	134	107	56	22	21	38,64
7.2.2	37	34	14	9	9	40,37
7.3	224	151	24	24	17	7,74
8.1.1	647	566	195	108	79	56,73
8.1.2	85	62	17	11	11	27,54

¹⁰ Na podstawie Porozumienia w sprawie dofinansowania działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pomiędzy Samorządem Województwa Opolskiego a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu, nr 14/07, z dnia 13 sierpnia 2007 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

8.1.3	7	7	3	1	1	30,03
8.1.4	2	2	2	2	2	76,53
8.2.1	87	66	27	27	27	57,40
8.2.2	5	5	5	5	5	41,69
8.3 – Projekty innowacyjne	2	2	0	0	0	0,00
9.1.1	85	79	47	47	47	34,85
9.1.2	291	171	88	74	71	50,21
9.1.3	3	3	3	3	2	31,76
9.2	58	49	28	28	28	21,49
9.3	48	25	11	10	8	16,17
9.4	53	50	18	9	9	25,29
9.5	103	93	54	54	51	17,03
9.6 – Projekty innowacyjne	3	3	0	0	0	0,00
Razem:	2 588	2 113	915	672	609	46,83

IV. ZAKRES BADANIA

Zakres przedmiotowy:

Komponent regionalny PO KL w województwie opolskim na lata 2007-2013 (Priorytet VI-IX).

Zakres podmiotowy:

Beneficjenci PO KL (komponent regionalny) wg typów¹¹, którzy:

- aplikowali z sukcesem o środki EFS (realizują/zrealizowali projekty);
- aplikowali bez sukcesu o środki EFS (odrzućeni na etapie oceny formalnej i/lub merytorycznej);
- nie złożyli wniosków aplikacyjnych, a statutowo zajmują się tożsamą tematyką co typy projektów realizowane w ramach wybranych Działań/Poddziałań, na które jest niskie zainteresowanie w województwie opolskim.

Zakres czasowy:

Okres 2007– maj 2010.

Zakres terytorialny:

Obszar województwa opolskiego.

¹¹ Zgodnie z dokumentami PO KL możemy wyróżnić m.in. następujące typy beneficjentów:

1. jednostki samorządu terytorialnego
2. uczelnie i jednostki naukowo badawcze,
3. instytucje rynku pracy,
4. przedsiębiorcy,
5. organizacje pozarządowe,
6. związki pracodawców i pracowników,
7. inne.

V. KRYTERIA BADANIA

W badaniu uwzględnione zostaną m.in. następujące kryteria ewaluacyjne:

- **skuteczność** poszczególnych typów beneficjentów w realizacji projektów (w ramach poszczególnych Priorytetów/Działań/Poddziałań PO KL) dofinansowanych w ramach środków EFS oraz stopień, w jakim niezrealizowane Działania/Poddziałania mogą wpłynąć negatywnie na osiągnięcie celów określonych w PO KL.
- **adekwatność** stopień w jakim realizowane typy operacji (projektów) są zgodne z rzeczywistymi potrzebami beneficjentów, celami PO KL oraz regionalnymi potrzebami województwa opolskiego.

VI. METODOLOGIA

Ewaluacja powinna dostarczyć wyczerpujących i wiarygodnych informacji na sformułowane przez Zamawiającego cele szczegółowe wymienione w pkt IV. Ponadto, od Wykonawcy oczekuje się przedstawienia spójnej koncepcji realizacji badania uzupełnionej o propozycję dodatkowych/ zmodyfikowanych obszarów problemowych wraz z uzasadnieniem.

Zaproponowane przez Wykonawcę metody i narzędzia badawcze gwarantować powinny otrzymanie bezstronnych i wiarygodnych danych.

Badanie ma opierać się na analizie danych pierwotnych i wtórnych m.in. na:

Dane wtórne:

1. strategiczne dokumenty wspólnotowe,
2. strategiczne dokumenty krajowe (najnowsze wersje dokumentów):
 - a) *Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013;*
 - b) *Szczegółowy opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013;*
 - c) *System realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013;*
 - d) *Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,*
 - e) *Wytyczne w sprawie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;*
3. strategiczne dokumenty regionalne i lokalne (najnowsze wersje dokumentów):
 - a) *Strategia rozwoju województwa opolskiego;*
4. dokumenty wewnętrzne:
 - a) *Plany działania na lata 2007-2008, 2009 i 2010 PO KL dla Priorytetów regionalnych VI-IX;*
 - b) *Opis systemu zarządzania i kontroli IP w ramach PO KL 2007-2013 w województwie opolskim (jako część dokumentu ogólnokrajowego);*
 - c) *Sprawozdania z realizacji PO KL opracowane przez instytucje zaangażowane we wdrażanie;*
 - d) *Zestawienia wewnętrzne w zakresie:*
 - wartości wniosków na poszczególnych etapach oceny i w ramach poszczególnych naborów;
 - podpisanych umów z uwzględnieniem typu beneficjenta;
 - e) *Wyniki badań ewaluacyjnych z województwa opolskiego, innych województw i ogólnokrajowych mających zastosowanie w realizowanej ewaluacji*

Dokumenty dostępne są na stronie internetowej: www.efs.gov.pl lub/i www.umwo.opole.pl, www.pokl.opolskie.pl oraz w siedzibie Zamawiającego. Wykonawca powinien również we własnym zakresie poszerzyć listę wykorzystanych opracowań, wykorzystując także inne źródła i opracowania zgodnie z przyjętą koncepcją

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

badania. W trakcie realizacji badania Wykonawcy, na jego wniosek, zostanie udostępniona dokumentacja niezbędna do realizacji badania (wypracowana na poziomie regionu).

Dane pierwotne:

1. **Analiza danych zastanych** w szczególności:
 - a. dokumentów programowych PO KL;
 - b. zewnętrznych raportów i analiz dotyczących działań podejmowanych w ramach EFS na poziomie wojewódzkim, jak i krajowym;
 - c. analiz dot. sytuacji społeczno-gospodarczej na Opolszczyźnie.
2. **Wywiady kwestionariuszowe CAWI/CATI przeprowadzone wśród beneficjentów komponentu regionalnego PO KL** (wg typów beneficjentów oraz Działań/Poddziałań PO KL), którzy:
 - a. aplikowali z sukcesem o środki EFS (realizują/zrealizowali projekty w ramach Priorytetów VI-IX PO KL) ze szczególnym uwzględnieniem beneficjentów Działań/Poddziałań 8.1.2; 8.1.3; 9.2, 9.3 i projektów innowacyjnych PO KL – **609 umów**;
 - b. aplikowali bez sukcesu o środki EFS (w ramach Priorytetów VI-IX PO KL) ze szczególnym uwzględnieniem beneficjentów Działań/Poddziałań 8.1.2; 8.1.3; 9.2, 9.3 i projektów innowacyjnych PO KL – **1916 wniosków**;
 - c. nie złożyli wniosków aplikacyjnych, a statutowo zajmują się tożsamą tematyką co typy projektów realizowane w ramach Działań/Poddziałań 8.1.2, 8.1.3, 9.2 i 9.3 i projekty innowacyjne PO KL.
3. **Wywiady fokusowe** (minimum 4 wywiady) **przeprowadzone wśród interesariuszy PO KL**, w tym:
 - a. instytucji zaangażowanych we wdrażanie PO KL (IZ PO KL, IP PO KL, IP2 PO KL, RO EFS, ROPS);
 - b. opiekunów projektów (przedstawiciele IP PO KL i IP2 PO KL)¹²;
 - c. partnerów społeczno-gospodarczych oraz środowisk naukowych.

W celu kompleksowej realizacji ewaluacji oczekuje się, iż Wykonawca w oparciu o swoją wiedzę i dotychczasowe doświadczenie może zmodyfikować i/lub zaproponować dodatkowo narzędzia badawcze (jakościowe i/lub ilościowe), których zróżnicowanie sprzyjać będzie uzyskiwaniu obiektywnych i wiarygodnych rezultatów.

Doprecyzowanie próby (reprezentatywnej dla Działań i Poddziałań PO KL) i **metodologii badawczej do ww. narzędzi** powinno zostać zrealizowane przez Wykonawcę wraz z uzasadnieniem propozycji na etapie formułowania oferty.

Próba badawcza powinna zostać określona przez Wykonawcę uwzględniając przy poszczególnych narzędziach badawczych podział na typ beneficjentów oraz ze wskazaniem poszczególnych Priorytetów, Działań i Poddziałań.

Ostateczne szczegółowe rozstrzygnięcia w zakresie metodologii zostaną dokonane przez Wykonawcę w porozumieniu z Zamawiającym na etapie opracowania raportu metodologicznego.

VII. SPOSÓB PREZENTACJI BADANIA

W ramach badania sporządzony zostanie raport metodologiczny, raport cząstkowy oraz raport końcowy, prezentacja z badania i broszura informacyjna. Wszystkie ww. produkty powinny być przygotowane w języku polskim, a dodatkowo w języku angielskim streszczenie raportu końcowego.

Raport metodologiczny powinien zawierać:

1. koncepcję badania (identyfikację obszaru badawczego i ewentualne uszczegółowienie obszarów problemowych);

¹² Zamawiający oczekuje od Wykonawcy przeprowadzenia dwóch FGI z opiekunami projektów z IP PO KL i IP2 PO KL (jeden zostanie przeprowadzony wśród opiekunów merytoryczno – finansowych na etapie realizacji projektów; natomiast drugi obejmie pracowników ww. instytucji zajmujących się projektem na etapie aplikowania.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

2. metodologię badania (w tym proponowane techniki i narzędzia badawcze wraz z prezentacją struktury doboru próby badawczej) wraz z uzasadnieniem, przy czym raport metodologiczny nie musi zawierać ostatecznych wersji narzędzi badawczych, jeżeli będzie to uzasadnione metodologią i harmonogramem badania; wraz ze wskazaniem sposobu zagwarantowania rzetelności oraz trafności wewnętrznej i zewnętrznej zastosowanych narzędzi;
3. dokładny opis organizacji pracy badawczej wraz z podziałem odpowiedzialności poszczególnych członków zespołu badawczego za poszczególne elementy badania ewaluacyjnego z jednoczesnym ujęciem w harmonogramie badania;
4. dokładne przedstawienie sposobu prezentacji wyników badania.

Raport końcowy, który stanowi efekt finalny prac badawczych, w sposób wyczerpujący musi odnosić się do wszystkich zadań problemowych i powinien mieć następującą strukturę:

1. jednostronicowe resume;
2. streszczenie (najważniejsze wyniki całego badania – streszczenie nie jest tożsame pkt 7), tj. wnioskom i rekomendacjom) - do 5 stron A4. Streszczenie powinno zostać przedstawione Zamawiającemu zarówno w wersji polskiej, jak i angielskiej;
3. spis treści;
4. wprowadzenie (opis przedmiotu, głównych założeń i celów badania, opis okoliczności towarzyszących badaniu);
5. opis zastosowanej metodologii (opis koncepcji badania oraz ocena wykorzystanych metod badawczych);
6. opis wyników badania, ich analizę i interpretację; rozdziały analityczne powinny zawierać podsumowania i wnioski cząstkowe;
7. wnioski (podsumowanie badania z uwzględnieniem specyfiki badanego obszaru) i powiązane z nimi rekomendacje. Rekomendacje powinny zawierać opis pożądanego stanu oraz propozycję (propozycje) sposobu(ów) osiągnięcia tego stanu (wdrożenia rekomendacji). Elementem podsumowującym będą wypracowane przez Wykonawcę następujące tabele:

7.1. **tabela rekomendacji**, która zawierać powinna:

- wnioski - podsumowanie badania z uwzględnieniem specyfiki badanego obszaru oraz odniesienie do miejsca w raporcie (nr strony);
- proponowane rekomendacje wraz ze sposobem ich wdrożenia oraz odniesienie do miejsca w raporcie (nr strony);
- adresata rekomendacji – instytucja lub instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji;
- proponowany termin wdrożenia rekomendacji (w kwartałach).

Powyższa tabela powinna dokonywać podziału rekomendacji na kluczowe i operacyjne¹³. Rekomendacje muszą zostać przedstawione w formie pozwalającej na bezpośrednie operacyjne zastosowanie, tzn. w formie propozycji konkretnych zapisów lub decyzji oraz musi zostać dokonana ich priorytetyzacja.

7.2. **tabela dobrych praktyk**, która powinna zawierać zaprezentowaną w przejrzysty i skondensowany sposób bazę dobrych praktyk. Przedmiotowa tabela powinna zawierać m.in. następujące elementy:

- bariery i problemy;
- konkretne przykłady sposobów rozwiązywania tych barier i problemów.

W oparciu o zapisy przedmiotowej tabeli zostanie stworzona broszura informacyjna (szczegółowy opis poniżej).

¹³ Zgodnie z zapisami wytycznych Krajowej Jednostki Oceny pn. *Zintegrowany system zarządzania wnioskami i rekomendacjami*.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Zawartość tabel powinna zostać przygotowana w kontekście uwzględnienia we wnioskach, rekomendacjach i adresatach typów beneficjentów oraz ze wskazaniem poszczególnych Priorytetów, Działań i Poddziałań.

8. aneksy, w tym przedstawiające zestawienia danych oraz narzędzia badawcze (opis użytych danych, wykorzystane źródła, zestawienia wynikające z procesu badawczego).
9. Wykonawca powinien zamieścić również w ramach raportu końcowego propozycje tematów przyszłych ewaluacji wraz z uzasadnieniem.

Jednocześnie informuje się, że przedmiotowy raport końcowy będzie podlegał ocenie przez Zamawiającego (przed podpisaniem protokołu odbioru badania) na podstawie Karty oceny procesu i wyników badania ewaluacyjnego¹⁴.

Prezentacja z badania powinna pokazywać jedynie najważniejsze elementy raportu końcowego, m.in.: cele, wnioski i rekomendacje ewaluacyjne. Maksymalna ilość slajdów prezentacji – 25.

Broszura informacyjna upowszechniająca badanie ewaluacyjne wśród beneficjentów PO KL - powinna przede wszystkim zawierać wyniki i proponowane rekomendacje z przeprowadzonego badania (na podstawie tabeli dobrych praktyk opracowanej przy raporcie końcowym z badania). Broszura powinna zostać opracowana w przystępny dla czytelnika sposób, a kolorowa szata graficzna broszury powinna zachęcać do lektury całego dokumentu i zawierać m.in.: wykresy, mapy, rysunki oraz ewentualne zdjęcia. Broszura powinna mieć do 8 stron formatu A5, nakład 500 egzemplarzy.¹⁵

Poszczególne produkty ewaluacyjne mają być przedstawione zgodnie z życzeniem Zamawiającego, w uzgodnionych terminach lub/i wynikających z zapisów umowy. Wszystkie dokumenty powinny być przygotowane w języku polskim. Tekst główny raportu końcowego nie powinien liczyć więcej niż **100 stron** z wyłączeniem streszczenia i załączników, przyjmując średnio 2300 znaków na stronę.

Odbiór przedmiotu zamówienia przez Zamawiającego nastąpi w terminie 10 dni od dnia złożenia przez Wykonawcę prezentacji, którego dokona przedstawiciel Zamawiającego.

VIII. OCZEKIWANIA WOBEC EWALUATORA

Zamawiający oczekuje od Wykonawcy sprawnej i terminowej realizacji badania oraz współpracy z Zamawiającym, w tym:

- konsultowania metodologii badania i narzędzi badawczych (opracowanie metodologii badawczej i jej uzasadnienie);
- opracowania harmonogramu przeprowadzenia badań;
- przygotowania kwestionariuszy/scenariuszy/materiałów do badania;
- realizacji prac terenowych;
- zapewnienia respondentom pełnej anonimowości w celu uzyskania jak najbardziej wiarygodnych danych;
- pozostawania w stałym kontakcie z Zamawiającym - spotkania odpowiednio do potrzeb, jednak nie mniej niż 3 spotkania, w siedzibie Zamawiającego, kontakt telefoniczny i e-mail – w godzinach pracy Urzędu; wyznaczenie osoby do kontaktów roboczych;
- informowania na bieżąco o stanie prac, pojawiających się problemach i wypracowanych działaniach naprawczych oraz innych zagadnieniach istotnych dla realizacji badania;
- formułowania komunikatywnych i użytecznych raportów;

¹⁴ Zgodnie z zapisami wytycznych Krajowej Jednostki Oceny pn. *Zintegrowany system zarządzania wnioskami i rekomendacjami.*

¹⁵ Broszura informacyjna powinna zostać przygotowana według następujących parametrów: format A4, druk obustronny w pełnym kolorze na kredzie matowej 170 g/m², łamanie do 1/3 formatu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

- przekazania, w godzinach pracy Urzędu, **w formie elektronicznej**: w plikach z rozszerzeniem .doc i .pdf (e-mail, CD-ROM-ostateczne wersje produktów badawczych) **i formie papierowej** (ostateczne wersje produktów badawczych) – dwustronnego wydruku kolorowego, jako zwięzłego tekstu podpisanego przez Wykonawcę: raportu metodologicznego (4 egzemplarze), raportu końcowego (5 egzemplarzy) i broszury informacyjnej (500 egzemplarzy), natomiast w pliku z rozszerzeniem .ppt. (e-mail, CD-ROM) prezentacji z badania;
- przygotowania i przedstawienia na spotkaniach w siedzibie Zamawiającego wyników wypracowanych produktów przedmiotu zamówienia (m.in. raportu metodologicznego oraz raportu końcowego) w formie prezentacji na slajdach przed audytorium wskazanym przez Zamawiającego, oraz przedstawienia wyników badania oraz wypracowanych wniosków i rekomendacji na odrębnym spotkaniu/posiedzeniu dla Zarządu Województwa Opolskiego/Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Opolskiego. Termin oraz miejsce prezentacji zostaną uzgodnione z Zamawiającym;
- przekazania Zamawiającemu na zakończenie zlecenia całości dokumentacji wraz z pełnym zbiorem danych dot. badania ewaluacyjnego (m.in. ankiety ewaluacyjne, raporty, itp.);
- umieszczenia na raportach i w zastosowanych narzędziach badawczych, logo PO KL, herbu województwa opolskiego, godła UE oraz sformułowania: *Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*.

W przypadku trudności, na wniosek Wykonawcy, Zamawiający będzie udzielał pomocy Wykonawcy w kontakcie z badanymi instytucjami i w pozyskaniu dokumentów do badania. Wykonawca będzie współpracować z Zamawiającym i innymi zainteresowanymi podmiotami. Zarazem zachowa on swoją niezależność i będzie miał na uwadze jak najpełniejszą realizację celów ewaluacji oraz dążenie do poprawnych metodologicznie, prawdziwych i uzasadnionych założeń problemowych, zgodnie ze standardami naukowymi i potrzebami informacyjnymi odbiorców.

IX. ODBIORCY BADANIA

- Zarząd Województwa Opolskiego
- Instytucja Zarządzająca PO KL¹⁶
- Instytucja Pośrednicząca PO KL
- Instytucja Pośrednicząca II stopnia PO KL
- Podkomitet Monitorujący PO KL Województwa Opolskiego
- Grupa Sterująca Ewaluacją
- ROPS
- ROEFS
- Beneficjenci.

Wnioski i rekomendacje, przedstawione zostaną do akceptacji Zarządowi Województwa Opolskiego oraz Podkomitetowi Monitorującemu Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Opolskiego.

X. HARMONOGRAM BADANIA

Zakładany okres realizacji badania ewaluacyjnego – 18 tygodni.

Wykonawca zobowiązany jest do stałej roboczej współpracy z Zamawiającym. Realizacja badania będzie przebiegać zgodnie z następującym harmonogramem:

¹⁶ Rolę IZ PO KL pełni Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

- **w terminie do 2 tygodni od dnia podpisania umowy** – przygotowanie i przedstawienie przez Wykonawcę raportu metodologicznego przekazanego Zamawiającemu w formie elektronicznej;
- **w terminie do 3 tygodni od dnia podpisania umowy** – przygotowanie i przedstawienie przez Wykonawcę ostatecznego i uzgodnionego z Zamawiającym raportu metodologicznego przekazanego Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej;
- **w terminie do 13 tygodni od dnia podpisania umowy** – przygotowanie i przedstawienie przez Wykonawcę raportu końcowego, prezentacji z badania i broszury informacyjnej przekazanych Zamawiającemu w formie elektronicznej;
- **w terminie do 18 tygodni od dnia podpisania umowy** – przygotowanie i przedstawienie przez Wykonawcę ostatecznych i uzgodnionych z Zamawiającym wersji: raportu końcowego, prezentacji z badania i broszury informacyjnej, przekazanych Zamawiającemu w formie elektronicznej i drukowanej.

XI. ELEMENTY OFERTY I KRYTERIA WYBORU OFERTY

Wykonawca powinien zrealizować cel główny oraz cele szczegółowe badania poprzez wyczerpujące omówienie tematyki w przygotowanej w ofercie na realizację przedmiotowego badania.

Oferta Wykonawcy powinna zawierać w szczególności, następujące elementy:

1. **Koncepcja badania** zawierająca m.in. opis sposobu realizacji badania, cel badania, przedmiot i zakres badania, kryteria oraz obszary badawcze/pytania ewaluacyjne uzupełnione o dodatkowe lub zmodyfikowane - wraz z uzasadnieniem.
2. **Metody badawcze** zawierające m.in., źródła danych i proponowane metody badawcze, metody i techniki zbierania danych uzupełnione o dodatkowe lub zmodyfikowane metody i narzędzia badawcze odpowiadające przedmiotowi badania oraz sposoby zagwarantowania rzetelności oraz trafności zastosowanych narzędzi – z równoczesnym uzasadnieniem celowości ich zastosowania,
3. **Dobór próby** zawierający sposób doboru respondentów do badania i ich liczba odpowiadająca przedmiotowi badania – z równoczesnym uzasadnieniem celowości jej zastosowania.
4. **Opis sposobu organizacji badania**, zawierający m.in. harmonogram realizacji badania ewaluacyjnego opisujący poszczególne etapy prowadzenia badania, opis Zespołu badawczego, w tym podział obowiązków pomiędzy członków tego zespołu w odniesieniu do obszarów badawczych oraz do harmonogramu realizacji badania; informacje dot. prezentacji raportu metodologicznego i raportu końcowego oraz sposobu prezentacji danych, wniosków i rekomendacji - z równoczesnym uzasadnieniem celowości zastosowania.
5. **Załączniki**, w tym m.in. wykaz wykonanych w ostatnich dwóch latach usług o podobnym charakterze (z podaniem przedmiotu i odbiorcach) oraz odpis z Krajowego Rejestru Sądowego lub zaświadczenie potwierdzające wpis do ewidencji działalności gospodarczej.

O wyborze Wykonawcy będą decydowały następujące czynniki:

1. **Koncepcja badania** - spójna koncepcja badania uzupełniona o dodatkowe lub zmodyfikowane cele szczegółowe/obszary badawcze użyteczne w kontekście spełnienia postawionego celu głównego i celów szczegółowych badania – z równoczesnym uzasadnieniem celowości ich zastosowania - 20 pkt.
2. **Metody badawcze** – adekwatność zastosowanych metod i technik badawczych, (w odniesieniu do wymogów minimalnych wskazanych przez Zamawiającego i dodatkowych wskazanych przez Wykonawcę) odpowiadających przedmiotowi badania – z równoczesnym uzasadnieniem celowości ich zastosowania – 15 pkt.
3. **Dobór próby** – sposób doboru respondentów do badania i ich liczba odpowiadająca przedmiotowi badania – z równoczesnym uzasadnieniem celowości ich zastosowania – 20 pkt.
4. **Sposób organizacji i przedstawienia wyników badania** - spójny i jasny sposób organizacji i planu pracy badania wraz z jego dostosowaniem do zaproponowanej metodologii przy uwzględnieniu podziału obowiązków pomiędzy członków Zespołu badawczego oraz sposób przedstawienia wyników/produktów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków budżetu województwa opolskiego w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

badania, w tym czytelny sposób prezentacji danych, wniosków i rekomendacji – z równoczesnym uzasadnieniem celowości zastosowania - 5 pkt.

5. **Cena – 40 pkt.**

Maksymalnie Wykonawca może zdobyć 100 pkt. Po dokonaniu wyboru Wykonawcy badania, Zamawiający zastrzega sobie możliwość negocjacji warunków i ceny zamówienia.

XII. KOSZT BADANIA

Koszt badania nie może przekroczyć **65 000 PLN brutto.**

XIII. ADRES ZAMAWIAJĄCEGO I TERMIN SKŁADANIA OFERTY

Oferty należy przesłać na adres:

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej
ul. Piastowska 14
45-082 Opole
do dnia **12 lipca 2010 roku do godz. 12.00 - liczy się data wpływu.**

Prosimy o umieszczenie na kopercie zapisu: *Oferta na badanie ewaluacyjne - prosimy nie otwierać.*
Prosimy również o przesłanie oferty drogą elektroniczną na adres: ewaluacja@opolskie.pl

Wszelkich informacji merytorycznych i formalnych udziela:
Maja Michniewicz
tel. (0-77) 54 16 491
m.michniewicz@opolskie.pl